

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
CONSUELO-PILAR SCERRI HERRERA**

Seduta tal-11 ta' Dicembru, 2007

Avviz Numru. 406/2005

Avviz Numru 406/05CSH

**Dataplot Gmbh lokalment rapprezentata mill-
mandatarja specjali I-Prokuratur Legali Madeleine
Firman**

Vs

Mohab Fahmi

Il-Qorti:-

Rat li is-socjeta attrici pprezentat avviz fir-Registru ta' din il-Qorti fejn talbet lil din il-Qorti tikkundanna lil konvenut ihallasha is-somma bilancjali ta' ghaxart elef u tlieta u erbghin punt tletin Euro (Euros 10,043,30) ekwivalenti skond ir-rata ta' kambju fi flus Maltin ghal circa erbat elef mija u erbgha u tmenin lira maltin u wiehed u sebghin centezmi (LM4,184,71) dovuta lilha mill-konvenut bhala bilanc ta' prezz ta' karti ta' stampar, '*emblems*' u merci ohra relatati, mibjugha u kkonsenjati minnha lil konvenut,

liema bilanc jirrizulta mir-rendikont anness fl-atti u mmarkat bhala Dok. A datat tmintax ta' Marzu 2004 bl-imghax legali u bl-ispejjes inkuzi dawk ta' l-ittra ufficjali tal-wiehed w ghoxrin ta' April 2005 prezentata kontrih u ingunt sabiex jidher in subizzjoni.

Rat in-nota ta' eccezzjonijiet tal-konvenut Mohab Fahmi prezentata fir-Registru ta' din il-Qorti nhar it-tmintax ta' Novembru 2005 fejn eccepixxa:-

1. Illi t-talbiet tas-socjeta attrici huma infondati fil-fatt u fid-dritt stante li l-materjal konsenjat lil konvenut Mohab Fahmi kien difettuz u mhux skond il-kwalita tajba u ghalhekk ma setghax jintuza.
2. Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Illi fis-sbatax ta' Mejju 2006, il-konvenut iddikjara li ma kienx qed jikkontesta illi l-bilanc tal-prezz ma thallasx izda qed jikkontesta biss li dan mhux dovut ghaliex ix-xoghol u materjal li forniet is-socjeta attrici kien difettuz u l-istess materjal kien gie spedit lura lill-atturi.

Nhar is-sbatax ta' Mejju 2006, xehed il-konvenut **Mohab Fahmi** bil-lingwa ingliza u spjega li huwa ghandu kompanija hawn Malta, li tbiegh *'large format digital printing'*. Qal li huwa kellu relazzjoni tajba mas-socjeta attrici tant li in effetti kellu ordnijiet li l-valur taghhom jammontaw ghal hamsin elf Euro. Huwa jordna r-*'raw material'* li in segwitu jbiegh lill-klijenti tieghu sabiex isir xoghol ta' *'printing'* fuqu. F'dan il-kaz qal li l-materjal li kien xtara kien difettuz u meta biegh l-istess lil terzi persuni hawn Malta x-xoghol ta' *'printing'* li ghamlu fuqu ma giex tajjeb kien diffettuz minhabba l-kwalita hazina tal-prodott konsenjat lilu qabel mis-socjeta attrici .

Spjega li huwa kien xtara *'rolls of self adhesive paper'* minghand is-socjeta attrici u kien staqsa lis-socjeta attrici sabiex tigi hawn Malta u tivverfika hi stess li l-kwalita tal-oggett mibjugh ma kienx skond il-kwalita patwita, w ghalhekk huwa staqsa lis-socjeta attrici sabiex tibghat ir-rapprezentanti taghha hawn Malta sabiex tivverifika dak li ntqal minnu.

Huma ma gewx hawn Malta pero il-konvenut ighid li permezz ta' *e mail* (li ma gietx esebita fl-atti minnu), huma accettaw li l-materjal in kwistjoni kien difettuz. Qal ukoll li s-socjeta attrici kkonfermatlu li ma kienitx ser tbiddel il-konsenja ta' materjal mibghuta lilu ghaliex ma kellhiex aktar minn dan l-istess materjal. (Din l-allegazzjoni pero ma tirrizulta minn imkien u l-attur nominee lanqas ighamel referenza ghal din fi-xhieda tieghu).

Huwa ghalhekk stqarr li kien surpriz kif effettivament is-socjeta attrici kienet qiegħda tfittxu permezz ta' dawn il-proceduri odjerni. Huwa esebixxa tlett ritratti li gew mmarkati bhala Dok. MF 1 sa MF 3, li jindikaw li l-materjal fornit lilu kien difettuz. Qal illi huwa fil-fatt kien bagħat lura xi *samples* mill-materjal fornit lilu lis-socjeta attrici (ghalkemm is-socjeta attrici ma tghid xejn minn dan).

Għalkemm ikkonferma li xi materjal gie mibjugh lill-klijenti tieghu u sar xi stampar fuqu minnhom, u li għandu xi ftit fil-garaxx tieghu. Qal li d-difett kien konsistenti fl'*adhesive*' u minhabba li l-materjal kellu xi '*material bubbles*', ma setghax ighaddi mill-magni. Huwa esebixxa ukoll zewg ittri li rcieva mingħand il-klijenti tieghu li gew mmarkati bhala Dok. MF 4 u MF5. Spjega li dawn iz-zewg klijenti msemmija f'dawn l-ittra talbuh ihallashom għad-danni li sofrew u fil-fatt huwa għamel tajjeb għalihom. Huwa talab lis-socjeta attrici sabiex tagħmel tajjeb għal din il-hsara li sofra hu ma terzi izda jghid li s-socjeta attrici baqghet siekta.

In kontro-esami jghid li kien hemm certu Marcus mibghut mis-socjeta attrici li kkonferma mieghu li l-materjal kien difettuz. Ikkonferma wkoll li s-socjeta attrici qablet mieghu li l-materjal kien difettuz u li ma kienitx ser tibghat aktar materjal biex tissostitwixxi l-materjal difettuz ghaliex ma kellhiex aktar. Jghid pero li ma kienx minnu li s-socjeta attrici riedet li l-materjal jintbagħat lura lilha u dan ghaliex il-materjal diga kellu xogħol ta' stampar fuqu u in oltre għalih ma kienx jghamel sens. Qal li huwa effettivament kien diga hallas l-*invoices* kollha u dak li ma hallasx kien jirrapprezenta l-hsarat li sofra hu ma terzi.

Illi nhar il-hdax ta' Ottubru 2006 l-attur ipprezenta nota flimkien ma hmistax-il document, rapprezentanti 'n kwantu ghad-Dok. DT 1 sa DT 9, fatturi mahruqa mis-socjeta attrici f'isem l-konvenut, Dok DT10 *statement of accounts* datat erbgha ta' Marzu 2004, Dok. DT 11, kopja ta' fax datata sitta ta' Dicembru 2003 mibghuta lil Ruth Grixti ghan-nom tal-konvenut mis-socjeta attrici, u Dok. DT 12, li hija kopja ta' fax datata disgha ta' Gunju 2004 mibghuta mis-socjeta estera lil Ruth Grixti ghan-nom tal-konvenut.

Nhar il-hdax ta' Ottubru 2006 xehed **Andre Borg**, prodott mill-konvenut. Qal li huwa jokkupa l-kariga ta' Managing Director mal-kumpanija Billboard Advertising. Spjega li lill-konvenut jafu ghaliex jixtri l-karti u '*printing material*' minghandu. Qal li jiftakar li darba minnhom kellu problema ghaliex l-konvenut kien qabdu sabiex ighamel xi *printing* fuq xi *vinyl* izda il-linka ma kienitx qed taqbad sew u fil-fehma tieghu, dan sehh ghaliex l-*vinyl* ma kienx ta' kwalita tajba. Huwa ghalhekk kien cempel lil konvenut u qallu li l-*vinyl* ma kienx ta' kwalita tajba. Jiftakar ukoll illi f'xi zmien wara kienu marru xi rapprezentanti tad-ditta attrici biex jaraw l-prodott, ghalkemm huwa ma indalx fid-diskussjonijiet li kellu l-konvenut magghom. Kull ma ghamel, kien li wrihom il-materjal. Zied ighid li wara din l-okkazjoni l-konvenut irtira l-merkanzija minghandu.

Nhar il-hdax ta' Ottubru 2006 xehed **David Brockdorf** prodott mill-konvenut. Huwa stqarr li jokkupa l-kariga ta' Managing Director mas-socjeta Sign Write Company Limited. Ikkonferma li l-konvenut jipprovdilu materjal sabiex ighamli l-*printing* fuqu. Ftakar li ftit aktar minn tlett snin qabel ma xehed il-Qorti l-konvenut kien ipprovdilhom materjal ghall-*printing* u wara li ghamel ix-xoghol tal-*printing* fuqu, il-klijent tagghom is-socjeta Vodafone, bdiet tilmenta magghom li x-xoghol ma kienx tajjed u li l-karta kienet qed tisfolja ruha. Huwa kkonkluda li d-difett kien li l-kolla tal-karta ma kienitx ta' kwalita tajba. Huwa ghalhekk kien cempel il-konvenut li kien biddilu l-materjal minnufih. Il-materjal li kien gablu wara kien tajjed.

Ikkunsidrat:

Illi din hija kawza fejn l-attur qed jitlob il-bilanc ta' prezz dovut lilu fuq konsenja ta' karta mibghuta minnu lill-konvenut u li dwarha l-konvenut ghad baqghalu xi kont pendent i fl-ammont imsemmi fl-avviz.

Illi l-konvenut minn naha tieghu mhuwiex qed jikkontesta li effettivament ircieva din il-konsenja ta' materjal, izda ighid li ma kienitx ta' kwalita tajba.

Illi is-socjeta attrici tibbaza l-pretensjoni taghha fuq id-Dok. DT 1 sa DT 10 esebiti fl-atti.

Illi ghalhekk jidher li l-eccezzjoni tal-konvenut hija dik ibbazata fuq l-Artikolu 1390 tal-Kodici Civili, in forza ta' liema, jekk il-venditur jikkonsenja haga mhux tal-kwalita patwita jew mhux bhal kampjun li fuqu l-vendita tkun saret, il-kompratur jista jaghzel jew li jirrifjuta l-haga u jitlob id-danni jew li jirceviha bit-tnaqqis fil-prezz fuq stima.

Illi ghalhekk ir-rimedju li kellu l-konvenut kien allura duplici, jew li jirrifjuta l-haga u jitlob id-danni, u cioe li jirrixxindi l-kuntratt minhabba l-inadempjenza tal-venditur, jew li izomm l-oggett lilu konsenjat, imma jesigi riduzzjoni fil-prezz.

F'din it-tieni eventwalita', l-kuntratt ta' komprovendita jibqa jissusisti, pero il-kompratur, ikollu dritt jigi kkunpensat minhabba l-inadempjenza kontrattwali tal-venditur.

Hu pacifiku illi d-dritt moghti lill-kompratur bl-artikolu 1390 tal-kodici Civili jista jigi ezercitat "per vie di eccezzjoni". Dan hu principju ormai stabbilit fil-gurisprudenza (**Vol. XXX. Pt 1 p 751**). Pero ghandu jkun car illi l-konvenut kompratur ghandu jpoggi lilu nnifsu f'posizzjoni guridika li jkun jista jezzercita dan ir-rimedju u m'ghandux, u ma jistax, bl-azzjoni tieghu stess jippregudika tali dritt. Ir-rifjut ta' l-oggett u t-talba ghall-hlas ta' danni, li kif inghad jimportaw talba dikjaratorja tar-rixessjoni tal-kuntratt, jimportaw li l-oggett mibjugh jigi ritornat lill-venditur, nehhi f'dawk il-kazijiet eccezzjonali fejn dan ikun fizikament

impossibli. Certament il-kompratur ma jistax jirrifjuta l-oggett, filwaqt li jibqa jzommu taht il-kontroll tieghu, jaghmel uzu minnu u forsi anke kif inhu allegat f'dan il-kaz jiddisponi minnu. F'dan ir-rigward hi nteresanti sentenza tal-Qorti ta' l-Appell fl-ismijiet **Robert Bond vs Austin Agius et** deciza fis-16 ta' April 1993 li kkonsidrat sitwazzjoni analoga:

“Minn dan il-mument ‘l quddiem, l-attur (il-kompratur) kellu jaghzel bejn iz-zewg modi kif jipprocedi – jew jitlob li jhassar il-ftehim kollu, jikkonsenja l-vettura lill-konvenuti u jitlob ir-refuzjoni ta' dak li jhallas u anke d-danni, jew igieghel lill-konvenuti jimplementaw il-ftehim....”

Issa l-Qorti tinnota li din l-eccezzjoni giet moghtija ‘l fuq minn sentejn wara li sar il-biegh effettiv u wara li l-konvenut kien diga iddispona mill-konsenja.

Hu ghalhekk pacifiku li l-bejjiegh hu obligat li jikkonsenja l-oggett minnu mibjugh li jkun tal-kwalita miftiehma bejnu u bejn ix-xerrej. (vide **Nazzareno sive Ronnie Cauchi et noe vs Joseph Baldacchino et** noe deciza nhar 7 t'Ottubru 1997 mill-Qorti ta' l-Appell).

Illi s-socjeta attrici qed issostni li l-materjal konsenjat kien ta' kwalita tajba w in effetti ma semghet bl-ebda ilment dwarha minghand il-konvenut qabel sentejn mill-konsenja effettiva, waqt li l-konvenut ighid li huwa sofra danni minhabba din il-konsenja ta' karti difettuza ghalkemm kontro talba ghad-danni ma pprezentax u lanqas kawza ghad-danni kontra s-socjeta attrici ma fetah.

Illi l-konvenut ressaq zewg xhieda u cioe lil David Brockdorf u lil Andre Borg, li jghidu li huma klijenti tieghu u li xi zmien ilu l-konvenut ikkonseljalhom xoghol difettuz. Pero ma jirrizulta l-ebda konness ma dak li gie konsenjat lilhom u dak li gie konsenjat lilu mis-socjeta attrici. Illi l-Qorti issibha difficili tara li l-konvenut ighid li kellu mercja difettuza u ma ghamel xejn dwarha. Il-konvenut ghalkemm ighid li kellu xoghol hazing, la ittanta jiddeposita il-materjal taht l-Awtorita ta' l-Qorti, u lanqas talab lis-socjeta attrici sabiex jigi stmat il-hsara li

kkontenda li kellu. Jirrizulta mill-atti li l-konvenut ircieva il-konsenja ta' karti u kkonensjha lil terzi u li llum il-gurnata skond ma qal hu stess fil-pedana tax-xhieda ftit minn din l-istess mercja tinsab ghandu, waqt li l-maggor parti taghha giet mibjugha.

Illi mid-dokumenti esebiti mill-konvenut u cioe iz-zewg ittri mahruqa mill-klijenti tieghu datati Settembru w Ottubru 2005, jirrizulta li l-konvenut kien ikkonsenjalhom mecja ta' kwalita nferjuri minn dik li kienu mdorrija, pero ma hemm l-ebda ness bejn din il-konsenja li rcevew u dik mibughta mis-socjeta attrici lill-konvenut.

Il-konvenut ighid li sofra danni konsistenti billi meta terzi persuni rritornawlu l-mercja li huwa kkonsenja huwa kellu jirrifondilhom il-flus. Mill-atti pero, ma jirrisulta xejn minn dan, salv ix-xhieda tal-konvenut li jghid li l-flus li ma hallasx lis-socjeta attrici jirrapresentaw b'mod arbitrarju dik is-somma flus li skond hu hi d-danni li sofra minhabba in-nuqqas tas-socjeta attrici li tikkonsenja l-oggett skond il-kwalita miftiehma. Lanqas ix-xhieda li ressaq il-konvenut ma qalu x'kien il-valur tad-danni li huma sofrew u meta sofrewhom.

Illi l-konvenut fil-fatt hallas parti sostanzjali minn din l-istess merkanzja u qatt ma kien qal li l-konsenja ma kienitx tajba kien biss meta gie nterpellat sabiex ihallas pemezz ta ittra ufficjali esebita fl-atti u fol. 2, li l-konvenut qajjem din l-iskuza tieghu sabiex ma ihallasx dak dovut minnu.

Jirrizulta mid-dokument esebiti a fol. 35 u cioe mill-fax mibghut mill-konvenut lis-socjeta attrici datata sitta ta' Dicembru 2003, li fil-fatt ma kienx minnu li ma kellux intensjoni jhalsu tal-konsenja u li qatt ma semma xejn dwar l-allegat nuqqas ta' kwalita patwita. Anke minn esami tal-fax datata disgha ta' Gunju 2004 (fol 36) mibghuta mis-socjeta attrici lill-konvenut, m'hemm l-ebda referenza ghal xi nuqqas t' adempjenza da parti tal-konvenut. Jirrizulta biss *ut sic* li l-konvenut ma hallasx il-konsenja minnu accettata.

Kopja Informali ta' Sentenza

Il-konvenut, li kellu kull interess sabiex jesimi ruhu minn kull responsabilita, kellu jiddeposita l-oggett minnu allegatament rifjutat taht l-Awtorita tal-Qorti appena kkonstata li skond hu, l-oggett konsenjat ma kienx tal-kwalita patwita, u dana jekk huwa kellu xi intesjoni jirrexindi l-biegh kif dispost fl-artikolu 1390 tal-Kodici Civili. Il-fatt li dan m'ghamlux abbinat mac-cirkostanza li ma tirrizultax kontestata li l-konvenut iddispona mill-merkanzija u li allura ma kienitx ghadha disponibbli jpoggi l-konvenut fil-posizzjoni li ma jistax jezigi li l-kuntratt jigi rexiss.

Ghaldaqstant il-Qorti, filwaqt li qed tilqa t-talba tas-socjeta attrici, qieghda tichad l-eccezzjonijiet tal-konvenut u tikkundanna lill-konvenut ihallas lill-attur dik is-somma imsemmija fl-avviz u cioe elf, mija erbgha u tmenin lira u wiehed u sebghin centesmu Maltin (LM4,184/71).

Bl-ispejjes kontra l-konvenut u bl-imghax skond il-ligi.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----